

NORGES HØYESTERETT

Den 10. mai 2019 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Webster, Ringnes og Falch i

HR-2019-887-U, (sak nr. 19-053466STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Ørjan Eskeland)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens saksbehandling, lovanvendelse, straffutmåling og de sivile krav i sak om overtredelse av straffeloven § 157 første ledd og § 273.
- (2) A ble 22. september 2017 satt under tiltale for overtredelse av bestemmelsen om motarbeiding av rettsvesenet i straffeloven § 157 første ledd (post I) og overtredelse av bestemmelsen om kroppskrenkelse i straffeloven § 271 første ledd (post II). Grunnlaget for tiltalen etter straffeloven § 157 første ledd er beskrevet slik:

«Lørdag 2. juli 2016 ca kl. 17.10 ved X i Y, gikk han frem til B og sa en eller flere ganger 'I want my money' eller lignende, samtidig som han holdt hendene sine opp mot ansiktet til B. Deretter forholdt han seg som beskrevet i post II ovenfor C, som var på tur langs X sammen med B.

B var i 2015/2016 hans advokat i forbindelse med en arbeidskonflikt. I ettertid av at denne arbeidskonflikten var forlikt, var han av den oppfatning at han var berettiget til større utbetaling enn det han faktisk mottok og bebreidet B for dette.»

- (3) Grunnlaget for tiltalen etter straffeloven § 271 første ledd er beskrevet slik:

«Til tid, sted og foranledning som beskrevet i post I, slo og/eller sparket han C i ansiktet og/eller kroppen.»

- (4) Stavanger tingrett avsa 11. mai 2018 dom med slik domsslutning:

« 1. A, født 00.00.1974, frifinnes.

2. **A, født 00.00.1974, frifinnes for krav om erstatning og oppreisning fremsatt av B.**
3. **A, født 00.00.1974, frifinnes for krav om oppreisningserstatning fremsatt av C.»**
- (5) Påtalemyndighetene anket dommen til Gulating lagmannsrett. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for post I og II. Anken ble henvist til ankebehandling.
- (6) Under ankeforhandlingen fikk partene uttale seg om hvorvidt tiltalens post II (kroppskrenkelse) kunne og burde vurderes som kroppsskade, jf. straffeloven § 273, jf. straffeprosessloven § 38.
- (7) Gulating lagmannsrett avsa 20. februar 2019 dom med slik domsslutning:
- «1. **A, født 00.00.1974 dømmes for én overtredelse av straffeloven (2005) § 157 første ledd og én overtredelse av straffeloven (2005) § 273, sammenholdt med straffeloven (2005) § 79 bokstav a, til fengsel i 10 – ti – måneder. Ved soning skal det gjøres fradrag for 5 – fem – dager utholdt varetekt.**
2. **A, født 00.00.1974 dømmes til å betale oppreisningserstatning til B med 75 000 – syttifemtusen– kroner. Oppfylingsfristen er 2 – to – uker etter at dommen er forkynt.**
3. **A, født 00.00.1974 dømmes å betale erstatning til B med 5530 – femtusenogtretti – kroner. Oppfylingsfristen er 2 – to – uker etter at dommen er forkynt.**
4. **A, født 00.00.1974 dømmes til å betale oppreisningserstatning til C med 75 000 – syttifemtusen – kroner. Oppfylingsfristen er 2 – to – uker etter at dommen er forkynt.**
5. **Sakskostnader idømmes ikke.»**
- (8) En av meddommerne mente at tiltalte måtte frifinnes. En annen meddommer mente at straffen skulle settes til fengsel i seks måneder.
- (9) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen, lovanvendelsen, straffutmålingen og de sivile kravene. Han har i korte trekk anført:
- (10) Det foreligger mangelfulle domsgrunner. Tiltaltes anførsler, som ledet til frifinnelse i tingretten, er ikke nevnt eller drøftet i tilstrekkelig grad av lagmannsretten. Den tilkjente oppreisningserstatningen er videre for høy.
- (11) *Påtalemyndigheten* har inngitt tilsvaer og har i korte trekk anført:
- (12) Lagmannsretten har redegjort for de sentrale punkter i bevisvurderingen, og begrunnet hvorfor flertallet ikke fester lit til domfeltes forklaring. Dommen fremstår etterprøvbar og bevisvurderingen under skyldspørsmålet lider ikke av mangelfull begrunnelse.
- (13) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at A ble frifunnet i tingretten, men domfelt i lagmannsretten. Anken kan derfor bare nektes fremmet dersom Høyesteretts ankeutvalg enstemmig finner det klart at anken ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. En slik eventuell beslutning skal begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.

- (14) Kravene til domsgrunnene i saker som er behandlet av meddomsrett, og hvor tiltalte domfelles i lagmannsretten for et forhold han er frifunnet for i tingretten, er oppsummert slik i HR-2018-2109-U, avsnitt 12 og 13:

«(12) I saker som er behandlet med meddomsrett, følger det av straffeprosessloven § 40 fjerde ledd at domsgrunnene skal angi ‘hovedpunktene i rettens bevisvurdering’. I Rt-2011-172 avsnitt 29 er dette presisert dit hen at retten må redegjøre for ‘hvorfor et bestemt bevisresultat legges til grunn’. Det som først og fremst kreves, er at det blir redegjort for de ‘springende – dvs. sentrale – punkter ved bevisvurderingen, og kort angitt hva som har vært avgjørende’, jf. også HR-2018-1601-U avsnitt 14. Ved frifinnelse i tingretten og domfellelse i lagmannsretten, må det gjøres nærmere rede for bevisvurderingen i tilknytning til de omstendighetene der lagmannsretten har konkludert annerledes enn tingretten, jf. Rt-2009-1439 avsnitt 32–34 og HR-2017-1246-A avsnitt 24.

(13) Mangelfulle domsgrunner vil sjelden bli ansett som en saksbehandlingsfeil som fører til opphevelse av dommen. For at en mangelfull begrunnelse skal føre til opphevelse, må sentrale punkter i bevisvurderingen bli stående uforklart, jf. Rt-2011-172 avsnitt 29 med henvisning til blant annet Rt-2009-1526 avsnitt 35–37.»

- (15) Det springende punktet i tingrettens bevisvurdering var knyttet til hva som skjedde da tiltalte oppsøkte de fornærmede B og C. Tingretten var i tvil om det var tiltalte eller C som startet slagsmålet og om begge var like aktive. Tingretten var videre i tvil om tiltalte hadde opptrådt overfor B slik det er angitt i tiltalebeslutningen post I.
- (16) Grunnlaget for frifinnelsen etter tiltalebeslutningen post II, kroppskrenkelse etter straffeloven § 271, var at tiltaltes slag og spark kunne være en gjengjeldelse av en kroppskrenkelse fra Cs side, eller en provokasjon fra ham, jf. § 271 andre ledd. Tingretten la her vekt på at C ikke var påført særlig omfattende synlige skader.
- (17) Ved bevisbedømmelsen la tingretten til grunn at det ikke fullt ut kunne festes lit de fornærmedes forklaringer.
- (18) Lagmannsretten har en annen bevisvurdering enn tingretten. Et sentralt avsnitt i dommen er dette:

«Ved fastlegging av det faktum som flertallet har funnet bevist, har forklaringene fra de to fornærmede hatt stor vekt. Selv om B har oppfattet situasjonen som enda mer dramatisk, langvarig og livstruende enn det lagmannsretten har funnet bevist, er det ikke tvilsomt at det var tiltalte som var den aggressive. Dersom [C] har truffet tiltalte med et slag eller to, har dette vært lovlig nødverge mot tiltaltes angrep. Det er derimot ingen holdepunkter for at noen av de to har forklart seg bevisst uriktig og de har utvilsomt vært svært redde, og med god grunn. Deres forklaring styrkes av hvordan de to fornærmedes frykt kom til uttrykk overfor politiet umiddelbart etterpå og langvarige etterreaksjoner i form av angst og behov for sperret adresse. Tiltaltes forklaring om at han var glad for å se B, at han ikke var aggressiv og at han uten grunn ble angrepet av C, fester lagmannsretten ikke lit til. Både tiltaltes leder i Evry og tiltaltes kontaktperson i EL og ITforbudet, D, har forklart seg om så truende atferd fra tiltalte i tilknytning til saken mellom tiltalte og Evry at de måtte ta forholdsregler for å beskytte seg, herunder underrette familiemedlemmer. D forklarte således at tiltalte truet med å komme hjem til ham. Også i Evry var flere ansatte redde for tiltalte.»

- (19) Med det bevisresultat lagmannsretten har kommet til, fremstår ikke Bs tidligere eventuelle uriktige forklaringer til leger om trusler og vold fra klienter som «sentrale punkter i bevisvurderingen [som] bli[r] stående uforklart». Det var derfor ikke en feil når

lagmannsretten ikke kommenterte disse bevisene nærmere.

- (20) Lagmannsretten fant det bevist at C ble påført kroppsskade etter § 273, og viste til at han fikk en sykemelding i tre uker og hadde behov for sterke smertestillende medisiner i ett år. I denne sammenheng heter det at det «[ved] slike spark og slag mot overkroppen er det tilfeldig hva som blir utfallet med hensyn til skader, ...».
- (21) I relasjon til tiltalens post I, la lagmannsretten dette faktum til grunn:
- «Lørdag 2. juli 2016 jogget de to fornærmede på gang- og sykkelvei i Z i Y. Dette er like ved der tiltalte bor, men det var ikke B bevisst på. C var på dette tidspunkt Bs kjæreste og han hadde kjøpt leilighet i området. Senere har de to flyttet sammen og er nå gift. Tiltalte kom da kjørende og kjente igjen B. Han parkerte bilen et stykke foran dem, og gikk mot de to fornærmede mens han veivet med armene og sa 'I want my money' eller noe lignende til B. C visste ikke hvem tiltalte var, og Merethe sa at det var en klient. Tiltalte var aggressiv og ble sintere mens han snakket om saken samtidig som han gikk tett opptil B. Han ropte blant annet 'e-mail'. C forsøkte å roe tiltalte ned, ved å stille seg mellom tiltalte og B. Han la hånden på skulderen til tiltalte og spurte hvor mye penger han ville ha og at det skulle ordne seg. Tiltalte spurte hvem C var og B sa da at det var henne kjæreste. Tiltalte var fortsatt aggressiv og sa at 'I dont give a fuck' eller lignende. B sa da at hun ville ringe politiet, men tiltaltes aggresjon fortsatte.»**
- (22) Etter utvalgets syn har lagmannsretten gitt en grundig begrunnelse for sitt bevisresultat, og det fremgår med tilstrekkelig klarhet hvorfor lagmannsretten har en annen vurdering enn tingretten av de sentrale punkter i bevisvurderingen.
- (23) A har pekt på at han ble påført mer omfattende ytre skader enn C, uten at betydningen av dette er vurdert av lagmannsretten. Ankeutvalget bemerker at skadeomfanget ikke i seg selv sier noe om hvem av partene som har vært den aggressive parten. Lagmannsretten fant bevist at dersom C hadde truffet A med et slag eller to, utgjorde dette lovlig nødverge mot As angrep.
- (24) Ankeutvalget kan ikke se at det hefter feil ved lagmannsrettens lovanvendelse eller at det er utmålt for streng straff.
- (25) Høyesteretts ankeutvalg finner det på denne bakgrunn enstemmig klart at anken ikke vil føre fram. Ettersom ankeutvalget enstemmig også finner at anken ikke gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, gis det ikke samtykke til ankebehandling, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd andre punktum.
- (26) Anken over det idømte sivile kravet skal da ikke behandles her, jf. straffeprosessloven § 434 syvende ledd.

S L U T N I N G

Anken nektes fremmet.

Arne Ringnes
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Ingvald Falch
(sign.)